

Kas tas Gilis (GHILLIE)?

Terminas *Gilis* (ghillie, gille) yra kilęs iš Škotų geilų kalbos žodžio, reiškiančio "tarnas" arba "berniukas". Anglų kalboje šis žodis buvo vartojamas apibūdinti tarnams/asistentams, kurie Škotijos aukštumose padėdavo medžiotojams tykoti ir medžioti elnius.

Ghillie kostiumas – tai kamufliažo spalvų maskuojantis kostiumas, skirtas susilieti su esančia aplinka. Tokia maskuotė gali būti *lapijos*, *sniego* arba *smėlio* spalvų. Įprastai maskuojantis kostiumas yra gaminamas iš tinklinio audinio, padengto įvairių formų (juostelės, lapeliai) audinio skiautėmis, imituojančiomis lapiją, šakeles, gamtos motyvus.

Gilis yra itin populiarus tarp karių, policijos pareigūnų, medžiotojų ar netgi gamtos fotografų, kuriems yra būtina gera maskuotė ir susilieėjimas su aplinka siekiant išvengti priešų atakos arba norint užfiksuoti paslaptinę laukinių gyvūnų kasdienybę. Kostiumas *Gilis* suteikia trimatę, o ne linijinę išvaizdą, tai reiškia, kad tinkamai pagaminto kostiumo detalės vėyje judės ta pačia kryptimi kaip ir aplinka (medžių lapai, žolė, medžių šakos ar pan.), o tai užtikrins puikią maskuotę.

Truputis istorijos

Gilio maskuojantį kostiumą sukūrė škotų gamintojai, kaip nešiojamą maskuotę medžioklei. "Lovat Scouts" (Didžiosios Britanijos armijos padalinys pirmą kartą suformuotas Antrojo Boerio karo metu, kaip Didžiosios Britanijos armijos Škotijos aukštumų pulkas) – yra pirmasis žinomas karinis vienetas, naudojęs *Gilio* maskuojančius kostiumus. "Lovat Scouts" 1916 metais tapo pirmuoju Britų armijos snaiperių pulku.

Antrojo pasaulinio karo metais (1944), vokiečių kariuomenės pėstininkai, ginkluoti StG 44 šautuvais, dėvėjo "splinter" kamufliažo raštu dekoruotą aprangą ir *Gilio* maskuojančias kepuraites.

Australų armijos *Gilio* kostiumai yra vadinami *yowies*, dėl jų vizualaus panašumo į *ječius* (*Yowie*), mitines būtybes, kurios, pasak legendų, gyvena Australijos dykumose.

Medžiotojų dėvimų *Gilių* komercinė gamyba buvo pradėta 2007-aisiais. Britų armijos 34 eskadrilės snaiperiai treniruotėms naudoja *Gilio* kostiumus nuo 2015 metų.

Kaip gaminami *Giliai*?

Aukštos kokybės *Gilio maskuojantys kostiumai* yra gaminami rankomis, dažnai kariniams snaiperiams šie kostiumai yra gaminami individualiai. *Gilio* kostiumą gali sudaryti net iki 6 dalių. Kamufliažinio audinio gamybai turi būti naudojamos natūralios medžiagos, randamos gamtoje, kurioje bus dėvimas kostiumas. *Gilio* kostiumo gamyba yra ilgas ir kruopštus procesas, todėl pagaminti aukštos kokybės tokį maskuojantį kostiumą gali užtrukti keletą savaičių ar net mėnesių. *Giliai* gali būti gaminami keliais skirtingais būdais: kai kurios karinės pajėgos šiuos kostiumus gamina iš burlapo (šiurkštus drobinio pynimo audinys) ar džiuto gijų, pritvirtintų prie tinklo kaip pagrindo. Medžiotojams skirti *Giliai* gali būti gaminami iš nailono ar kito sintetinio audinio, arba iš to paties burlapo ir džiuto. JAV kariniai *Gilio* kostiumai dažniausiai yra gaminami tvirtinant aukščiau paminėtų medžiagų detales prie BDU uniformos, lėktuvų pilotų kostiumų ar kitų vienos dalies uniformų.

Ant pagrindo (uniforma, kostiumas, apsiaustas ar pan.) yra pridėgsniuojamas tinklas, ant kurio yra tvirtinami maskuojantys elementai - audinio skiautės, pagamintos iš patvaraus, maskuojančio audinio (džiuto, burlapo virvelių). Dažniausiai tvirtinimui yra naudojamas žvejybinis valas, nes jis ne tik labai tvirtas, bet ir perregimas. Dygsnio vieta įprastai yra sutvirtinama lašeliu klijų.

Džiutas yra tvirtinamas prie tinklo, grupuojant skirtingų spalvų audinio skiautes po 5-6 ir taip išgaunant maskuojantį efektą. Taip pat paliekami tarpai, kuriuos vėliau galima užpildyti būtent tai vietai būdingais gamtos motyvais (šakelėmis, lapais, žolės kuokštais ar pan.). Tačiau tik šiuo procesu *Gilio* gamyba nesibaigia. Po siuvimo etapo, *Gilis* yra "sendinamas" ar "brandinamas", t.y. mirkomas ir voliojamas purve, džiovinamas saulėje, procedūrą kartojant keletą kartų. Taip maskuojantis kostiumas įgyja natūralią, "žemišką" išvaizdą ir lengvai susilieja su aplinka.

Nors *Gilio* kostiumas tikrai nepamainomas siekiant efektyvios maskuotės, tačiau dažnai jis nėra praktiškas. Visų pirma dėl to, kad yra pakankamai sunkus ir jį dėvint gali būti tikrai karšta. Net vidutinio klimato zonose, temperatūra po *Gilio* kostiumu gali siekti 50 °C (120 °F). Burlapas yra degus, net ir apdorojus jį su antipirenais, todėl dėvintysis turi saugotis degių medžiagų ar ugnies šaltinių.

Siekdami padidinti *Gilio* kostiumus dėvinčių karių saugumą, JAV kariuomenės karių sistemų centras sukūrė ugniai atsparų audinį, kuris pakeitė džiutą ir burlapą. Ši naujai sukurta medžiaga buvo išbandyta 2007-ųjų metų pabaigoje Fort Beningo snaiperių mokykloje, o nuo 2008 m. liepos JAV kariuomenėje yra naudojama kaip standartinė *Gilio* kostiumų medžiaga.